

13. DRŽAVNI PRORAČUN, KONSOLIDIRANA SREDIŠNJA I OPĆA DRŽAVA

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci su preuzeti od Ministarstva financija Republike Hrvatske.

OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA

Obuhvat i usporedivost

Ostvarenje državnog proračuna, kao i konsolidirane središnje te konsolidirane opće države, iskazano je prema metodologiji Međunarodnoga monetarnog fonda za statistiku državnih financija (Government Finance Statistics – GFS) 2001, što je međunarodno prihvaćen sustav prikupljanja i obrade podataka o financijskim aktivnostima države.

Uvjetovano raspoloživošću podataka, izvještaji o transakcijama državnog proračuna i ostalih jedinica unutar konsolidirane opće države i dalje su iskazani prema gotovinskom načelu bilježenja transakcija.

Podaci se u Statističkom ljetopisu Republike Hrvatske iskazuju po metodologiji GFS-a 2001 počevši od godišta 2005., dok je u ranijim godištimu bila primjenjivana metodologija GFS 1986.

Definicije

Državni proračun, u smislu Zakona o proračunu, koji se primjenjuje od 1. srpnja 2003., jest akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski sabor. **Proračunski korisnici** u smislu istog Zakona jesu državna tijela i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu.

Prihodi su, prema metodologiji GFS-a 2001, povećanje neto vrijednosti prouzročeno transakcijom. U smislu Zakona o proračunu oni predstavljaju dio kategorije proračunskih prihoda. Prihodi ne uključuju kapitalne prihode od prodaje nefinancijske imovine ni prihode od prodaje dijela financijske imovine (dionica i ostalih udjela), što je u ranijem korištenju metodologije GFS-a 1986 bio slučaj.

Rashodi su prema metodologiji GFS-a 2001 smanjenje neto vrijednosti prouzročeno transakcijom. U smislu Zakona o proračunu predstavljaju dio kategorije proračunskih rashoda. Rashodi ne uključuju kapitalne izdatke za nabavu nefinancijske imovine niti im se pridodaju posudbe umanjene za otplate.

Neto operativni saldo jednak je prihodima umanjenima za rashode, a predstavlja jedan od glavnih pokazatelja prema metodologiji GFS-a 2001. **Bruto operativni saldo** jednak je prihodima umanjenima za rashode isključujući potrošnju dugotrajne imovine. Kako ovdje podaci o potrošnji dugotrajne imovine nisu raspoloživi odnosno uzimaju se kao jednaki nuli, oba su pokazatelja ovdje jednaka.

Nefinancijska imovina prema metodologiji GFS-a 2001, jest sva ekonomska imovina osim financijske, tj. u nju nisu uključena potraživanja. Nefinancijska imovina obuhvaća proizvedenu imovinu (dugotrajnu imovinu – zgrade i građevine, postrojenja i opremu te ostalo; zalihe; pohranjene vrijednosti) i neproizvedenu imovinu (materijalnu imovinu prirodnog podrijetla nad kojom su nametnuta vlasnička prava – zemljište, rudna bogatstva i ostalu prirodnu imovinu te nematerijalnu neproizvedenu imovinu društvenog podrijetla – patente, koncesije, licencije, ostala prava itd.) Pri izvještavanju o ostvarenju državnog proračuna, kao i konsolidirane središnje i konsolidirane opće države, iskazuju se transakcije u nefinancijskoj imovini. **Neto nabava nefinancijske imovine** iskazana u ovom ljetopisu rezultat je iznosa transakcija koje povećavaju vrijednost imovine (nabave) umanjenog za iznos smanjenja imovine (prodaje). U smislu Zakona o proračunu te transakcije čine dio proračunskih rashoda odnosno proračunskih prihoda.

Neto pozajmljivanje/zaduživanje jednako je neto operativnom saldu

BUDGETARY CENTRAL GOVERNMENT, CONSOLIDATED CENTRAL AND GENERAL GOVERNMENT

NOTES ON METHODOLOGY

Sources and methods of data collection

The data have been taken over from the Ministry of Finance of the Republic of Croatia.

OUTTURN OF BUDGETARY CENTRAL GOVERNMENT

Coverage and comparability

The outturn of the budgetary central government, as well as of the consolidated central government and the consolidated general government, is presented on the methodology of the International Monetary Fund for the Government Finance Statistics (GFS) 2001, which is an internationally accepted system of collection and processing of data on the government's financial activities.

Due to the availability of data, the reports on the transactions of the budgetary central government or of the other units within the consolidated general government, are still presented on cash basis.

Data have been presented on the GFS 2001 methodology in the Statistical Yearbook of the Republic of Croatia since the year 2005, and in the earlier years the GFS 1986 methodology was used.

Definitions

The State Budget, in terms of the Budget Act which has been applied since July 1 2003 (**the Budgetary Central Government** in terms of GFS), is an act, passed by the Croatian Sabor, by which the revenues and receipts are estimated and state expenses and expenditures for one year established in accordance with law. **Budget users**, in terms of the Act, are the government bodies and bodies of the local and regional self-government units, institutions, boards of minority self-governments, budgetary funds and local self-government, whose staff expenses and/or material expenses are provided for in the budget.

Revenue, according to the GFS 2001 methodology, is an increase in net worth resulting from a transaction. In terms of the Budget Act, it makes a part of budget revenues. Revenue includes neither capital revenues from selling of non-financial assets, nor the revenues from selling of some financial assets (shares and other equity), which was the case when the GFS 1986 methodology was used.

Expense, according to the GFS 2001 methodology, is a decrease in net worth resulting from a transaction. In terms of the Budget Act, it makes a part of budget expenditures. Unlike the expenditure category in the GFS 1986 methodology, neither the outlays for the acquisition of nonfinancial assets are included, nor the lending minus repayments is added.

The net operating balance equals revenue minus expense, and it is one of the main balances in the GFS 2001 methodology. The gross operating balance equals revenue minus expense, excluding the consumption of fixed capital. As the data on the consumption of fixed capital are here unavailable, resp. they are considered as equal to zero, both the balancing items are equal.

Nonfinancial assets, according to the GFS 2001 methodology, are all economic assets other than financial assets, i.e. claims are not included. Nonfinancial assets include produced assets (fixed assets – buildings and structures, machinery and equipment, and other fixed assets; inventories; valuables) and nonproduced assets (tangible, naturally occurring assets over which ownership rights are enforced – land, subsoil assets, other naturally occurring assets – and intangible nonproduced assets that are constructs of society – patents, concessions, licences etc.) In reporting on the outturn of the budgetary central government, as well as on the consolidated central and the consolidated general government, the transactions in nonfinancial assets are presented. Net acquisitions of nonfinancial assets presented in this yearbook equals the transactions increasing the nonfinancial assets (acquisitions) minus the transactions decreasing the assets (disposals). In terms of the Budget Act, these transactions make a part of budget expenses.

umanjenome za iznos neto nabave nefinancijske imovine. Također je jednako neto transakcijama u financijskoj imovini umanjena za neto transakcije u obvezama. Ono predstavlja pokazatelj financijskog utjecaja aktivnosti države na ostatak gospodarstva. Idućim iznos sa suprotnim predznakom predstavlja **financiranje**, tj. neto transakcije u obvezama umanjene za neto transakcije u financijskoj imovini.

Financijska imovina sastoji se od financijskih potraživanja, monetarnog zlata i SPV-a (specijalnih prava vučenja) Međunarodnoga monetarnog fonda. Financijska potraživanja mogu biti prema tuzemnim ili inozemnim jedinicama, a temelje se na instrumentima različitog stupnja likvidnosti i pravnih osobina: novcu i depozitima, vrijednosnim papirima osim dionica, zajmovima, dionicama i ostalim udjelima te ostalim kategorijama potraživanja. Transakcije koje povećavaju financijsku imovinu jedinice (nabava) predstavljaju s aspekta novčanog tijeka izdatke, a one koje tu imovinu smanjuju (prodaja) predstavljaju primitke. Neto iznosi transakcija prikazani u ovom ljetopisu rezultat su umanjenja izdataka za iznos primitaka. U smislu Zakona o proračunu, odljevi novca za financijsku imovinu dio su proračunskih izdataka, a priljevi novca od financijske imovine dio su proračunskih primitaka.

Obveze obvezuju dužnika na davanje ekonomskih koristi jedinici vjerovniku koja drži odgovarajuće financijsko potraživanje. Kao i potraživanja, obveze mogu biti prema tuzemnim ili inozemnim jedinicama, uz jednaku podjelu prema instrumentima (s razlikom što se obveze po osnovi dionica i ostalih udjela mogu pojaviti samo kod javnih poduzeća, a ne kod državnog proračuna i kod ostalih razina vlasti). Transakcije koje povećavaju obveze (preuzimanje obveza) predstavljaju s aspekta novčanog tijeka zaduživanje, a transakcije koje smanjuju obveze predstavljaju otplate. Neto iznosi transakcija prikazani u ovom ljetopisu rezultat su zaduženja umanjena za otplate. U smislu Zakona o proračunu zaduživanje predstavlja dio proračunskih primitaka, a otplate su dio proračunskih izdataka.

Neto vrijednost jest ukupna imovina (nefinancijska i financijska) umanjena za ukupne obveze. **Promjena neto vrijednosti** predstavlja zbroj neto transakcija u nefinancijskoj imovini i financijskoj imovini umanjena za neto transakcije u obvezama i značajan je pokazatelj u sustavu GFS-a 2001.

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Obuhvat i usporedivost

Rashodi klasificirani prema funkciji kojoj su namijenjeni olakšavaju praćenje i projiciranje budućih rashoda. Također omogućuju međunarodne usporedbe veličina izdataka bez obzira na organizacijske promjene u državi.

U ovom je ljetopisu funkcijska klasifikacija rashoda državnog proračuna iskazana prema metodologiji GFS-a 2001. Specifičnost je što je u skladu s važećom metodologijom financijskog izvješćivanja u Republici Hrvatskoj, u funkcijskoj klasifikaciju uključena osim rashoda i nabava nefinancijske imovine u bruto iznosu.

Podaci se u Statističkom ljetopisu Republike Hrvatske iskazuju po metodologiji GFS-a 2001 počevši od godišta 2005., dok je u ranijim godištim bila primjenjivana metodologija GFS 1986.

KONSOLIDIRANA SREDIŠNJA DRŽAVA

Obuhvat i usporedivost

Statistika državnih financija vodi se prema gotovinskom načelu bilježenja transakcija.

Od 1994. za Republiku Hrvatsku postoji obveza izvješćivanja MMF-a o financijskim transakcijama države kao cjeline uključujući transakcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te same središnje države. To znači da su uz izvješćivanje o financijskim transakcijama državnog proračuna u užem smislu uključeni i izvanproračunski korisnici. Otad su podaci raspoloživi jer postoji obveza tih jedinica da Ministarstvu financija Republike Hrvatske dostavljaju svoje planove i ostvarenja proračuna. Takvi se podaci klasificiraju prema statistici državnih financija, metodologiji MMF-a.

Podaci o središnjoj državi prikazuju utjecaj fiskalne politike pod izravnom središnjom vlašću. Međutim, statistika središnje države ne daje odgovarajuću osnovu za mjerenje ukupnog utjecaja države na gospodarstvo ni za usporedbu sa statistikama ostalih zemalja zbog različite važnosti pojedinih jedinica državne vlasti za gospodarstvo neke zemlje.

Definicije

Net lending/borrowing equals the net operating balance minus the net acquisition of nonfinancial assets. It also equals net transactions in financial assets minus net transactions in liabilities. It makes an important indicator of the financial impact of government activity on the rest of the economy. The identical amount with the opposite sign represents financing, i.e. net transactions in liabilities minus net transactions in financial assets.

Financial assets consist of financial claims, monetary gold and SDRs (Special Drawing Rights) allocated by the IMF. Financial claims may refer to domestic or foreign units, and they are based on the instruments of various liquidity and legal characteristics: currency and deposits, securities other than shares, shares and other equity, and other categories of claims. The transactions increasing the financial assets of a unit (acquisitions) represent outflows for the cash flow view, and the transactions decreasing the assets (disposals) represent inflows. The net transactions presented in this yearbook result from the deduction of inflows from outflows. In terms of the Budget Act, the outflows for financial assets make a part of budget expenditures and the inflows make a part of budget receipts.

Liabilities oblige debtors to provide economic benefits to the units creditors holding the corresponding financial claims. Like claims, liabilities may be towards domestic or foreign units, with the equal classification according to the instruments (except that the liabilities for shares and other equity can exist only with public corporations and neither with the budgetary central government nor with the other levels of government). The transactions increasing liabilities (incurrence of liabilities) represent inflows for the cash flow view, and the transactions decreasing liabilities (repayments) represent outflows. The net transactions presented in this yearbook result from the incurrence of liabilities deducted by repayments. In terms of the Budget Act, incurrences of liabilities make a part of budget receipts and repayments make a part of budget expenditures.

Net worth equals total assets (nonfinancial and financial) minus total liabilities. **The change in net worth** equals the sum of net transactions in nonfinancial and financial assets minus net transactions in liabilities and it is an important measure in the GFS 2001 system.

BUDGETARY CENTRAL GOVERNMENT EXPENSE BY FUNCTION

Coverage and comparability

Classification of expenditure by function facilitates survey and projection of future expenditure. It also enables international comparison of expenditure irrespective of organizational changes in the country.

In this Yearbook, the classification of budgetary central government by function is presented on the GFS 2001 methodology. The distinction is, that, in accordance with the valid methodology of financial reporting in the Republic of Croatia, the functional classification includes, besides expense, also the gross acquisitions of nonfinancial assets.

Data have been presented on the GFS 2001 methodology in the Statistical Yearbook of the Republic of Croatia since the year 2005, and in the earlier years the GFS 1986 methodology was used.

CONSOLIDATED CENTRAL GOVERNMENT

Coverage and comparability

The government finance statistics is registered according to the cash principle of transaction recording.

Since 1994 the Republic of Croatia has been liable to report to the IMF on the financial activities of the government as an entity (including units of the local and regional self-government), as well as of the central government itself. It means that the report on financial transactions, besides the State Budget, includes also the extrabudgetary users. The data have also been available since then, because all the units are in obligation to report on their plans and budget outturn. These data are classified according to government finance statistics by the IMF methodology.

The data on the central government demonstrate the influence of fiscal policy under the direct central authority. However, the central government statistics does not provide adequate basis for measuring the total effect of the central government on economy, nor for comparison with the statistics of other countries, due to the different significance that the respective central government units have on

Konsolidirana središnja država u smislu primijenjene metodologije MMF-a podrazumijeva u smislu Zakona o proračunu **konsolidirani proračun države**, tj. konsolidirani državni proračun i financijske planove izvanproračunskih korisnika.

Izvanproračunski korisnici u smislu Zakona jesu izvanproračunski fondovi, trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima država odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima odlučujući utjecaj na upravljanje. **Izvanproračunski fond** jest izvanproračunski korisnik, pravna osoba osnovana na temelju zakona koja se financira iz namjenskih doprinosa i drugih prihoda. Broj izvanproračunskih korisnika čiji se podaci prate u okviru konsolidacije središnje države povećavao se u skladu s dogovorima s MMF-om. Prema metodologiji MMF-a, fondovi socijalnog osiguranja koji obavljaju svoju djelatnost na nacionalnoj razini dio su središnje državne vlasti. Ti su fondovi u Republici Hrvatskoj: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje te do 2001. Sredstva doplatka za djecu. Prihodi od doprinosa i veći dio rashoda triju fondova uključeni su u državni proračun od 1. srpnja 2001. (HZMO) odnosno od 1. siječnja 2002. (HZZO i HZZ). Od 2004. se i rashodi za isplatu mirovina u inozemstvo izvršavaju neposredno iz državnog proračuna, a ne, kao dotad, transferom preko HZMO-a. Od 1994. u izvanproračunske korisnike uključene su Hrvatske vode. Hrvatske ceste postojale su kao izvanproračunski korisnik do 1994., nakon čega je te aktivnosti obavljala Hrvatska uprava za ceste u sklopu državnog proračuna. U 2002. izvanproračunskim korisnicima pripadali su Fond za razvoj i zapošljavanje i Fond za regionalni razvoj, koji su preuzeli dio aktivnosti državnog proračuna, a u 2003. ponovo su postali dio državnog proračuna kao proračunski fondovi. U travnju 2001. osnovana su društva u državnom vlasništvu – Hrvatske autoceste d. o. o. i Hrvatske ceste d. o. o., koje su preuzele poslove dotadašnje Hrvatske uprave za ceste. Podaci o tim društvima, kao i o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (DAB) i o Hrvatskom fondu za privatizaciju iskazivani su prema zahtjevima metodologije MMF-a u izvještajima od 2002., a od 2003. dio su službenog obuhvata konsolidacije središnje države koji se primjenjuje pri donošenju proračuna. U 2004. počeo je djelovati Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Konsolidacija

Prema definiciji po metodologiji GFS-a 2001, konsolidacija je metoda prikazivanja statistike za skup jedinica kao da čine jednu jedinicu. Konsolidacija uključuje eliminiranje svih transakcija i dužničko-vjerovničkih odnosa za jedinice koje se konsolidiraju.

Pri sastavljanju statistike za sektore ili podsektore države treba eliminirati transakcije između svih jedinica državne vlasti kako bi se izdvojile samo transakcije između sektora države i ostalih sektora gospodarstva te izbjeglo podvostručavanje transakcija. Kako bi se eliminirale iste transakcije, sva plaćanja i primanja između jedinica državne vlasti moraju biti jednaka, odnosno svako plaćanje jednoj razini mora imati protustavku primanja na drugoj razini državne vlasti. Zbog vrlo širokog obuhvata dobivanje potpunih i tekućih podataka o općoj državi može predstavljati znatan problem. Stoga metodologija MMF-a preporučuje eliminiranje takvih transakcija od odgovarajuće kategorije ili ukupne sume ako je evidentirano ili plaćanje ili primitak sredstava. Međutim, tu se javlja problem preklasifikacije kategorija pojedinih razina državne vlasti koje ih ne klasificiraju na isti način ili ih pak nisu zabilježile u istom iznosu.

Dvije su razine konsolidacije potrebne za utvrđivanje veličine središnje države:

- 1) konsolidacija unutar izvanproračunskih korisnika, što podrazumijeva eliminaciju transakcija između pojedinih korisnika te
- 2) konsolidacija unutar središnje države, što podrazumijeva eliminaciju transakcija između državnog proračuna i izvanproračunskih korisnika.

Za razliku od metodologije GFS-a 1986, konsolidacija prema metodologiji GFS-a 2001 ne obuhvaća stavku rashoda za doprinose za socijalno osiguranje koje jedinice države kao poslodavci uplaćuju za svoje zaposlenike (a koji doprinosi u Republici Hrvatskoj predstavljaju prihod državnog proračuna) jer se, iako izravno uplaćeni, ti doprinosi smatraju preusmjerenima preko zaposlenika.

KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA

country's economy.

Definitions

Consolidated central government, in terms of the IMF methodology applied, understands in terms of the Budget Act **the Consolidated State Budget**, i.e. the consolidated state budget and financial plans of extrabudgetary users.

Extrabudgetary users, in terms of the Act, are extrabudgetary funds, companies and other legal entities in which the state or the local and regional self-government unit has a significant influence on the management. An **extrabudgetary fund** is an extrabudgetary user, legal entity founded on the basis of law, which legal entity is financed from the earmarked contributions and other revenues. The number of extrabudgetary users whose data are recorded within the consolidation of central government has grown according to the agreements with the IMF. By the IMF methodology, social security funds are those which function on the national level and make part of the central government. Such funds in the Republic of Croatia are: the Croatian Institute for Pension Insurance (HZMO), the Croatian Health Insurance Institute (HZZO), the Croatian Employment Service (HZZ), and until the year 2001, the Child Benefit Fund. The contribution revenue and the majority of expenditure of the three funds have been included in the state budget since 1 July 2001 (HZMO), respectively since 1 January 2002 (HZZO and HZZ). Since 2004, the payments of foreign pensions have also been performed directly from the state budget, rather than by transfers through HZMO as before. Since 1994 the extrabudgetary users have included the Croatian Waters. The Croatian Roads existed as an extrabudgetary user until 1994, after which the activities were performed by the Croatian Road Authority within the State Budget. In 2002 the extrabudgetary users included also the Development and Employment Fund and the Regional Development Fund, which funds took over a part of the State Budget activities and in 2003 were included in the State Budget again, as budgetary funds. In April 2001, the state-owned companies – the Croatian Motorways Ltd. (HAC) and the Croatian Roads Ltd. (HC) were founded, which took over the activities of the former Croatian Roads Authority. The data on these companies, as well as on the State Agency for Deposit Insurance and Bank Rehabilitation (DAB) and the Croatian Privatization Fund (HFP), have been included in the reports since 2002, according to the IMF methodology requirements. Since 2003 they have been included in the official coverage of the Consolidated State Budget consolidation applied for passing the budget. In the year 2004, the Environment Protection Fund started operating.

Consolidation

According to the GFS 2001 definition, consolidation is a method of presenting statistics for a set of units as if they constituted a single unit. Consolidation involves the elimination of all transactions and debtor-creditor relationships that occur among the units being consolidated.

In establishing statistics of central government sectors and sub-sectors it is necessary to eliminate transactions among all central government units in order to isolate only the transactions between the central government sector and other economy sectors and avoid duplicating of transactions. In order to eliminate identical transactions, all the payments and receipts among the central government units must be equal, i.e. each payment made to the one level must be covered by adequate receipts at the other level. Due to a very wide coverage, getting full and current data on general government may represent a serious problem. Therefore, IMF methodology recommends elimination of such transactions from a corresponding category or total sum if either payment or receipts have been registered. However, there is a problem of re-classification of categories of respective government authority levels, which do not classify them in the same way or have registered different amounts.

There are two consolidation levels necessary for establishing the amount of central government:

- 1) consolidation within extrabudgetary users, which includes the elimination of transactions among respective users, and
- 2) consolidation within central government, which includes the elimination of transactions between the central government budget and extrabudgetary users.

Unlike the GFS 1986 methodology, the consolidation on the GFS 2001 methodology excludes the item of social contributions expense paid by government units as employers for their employees (which contributions in the Republic of Croatia are a revenue of budgetary central government), because the contributions, although paid directly, are treated as rerouted through the employees.

Obuhvat i usporedivost

Raspoloživa statistika javnih financija Republike Hrvatske uključuje državni proračun i izvanproračunske korisnike kako je naznačeno za konsolidiranu središnju državu te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S). Od 2001. statistički izvještaji za MMF uključuju samo 53 najveće jedinice, koje sudjeluju sa 70 – 80% u ukupnim transakcijama (20 županija, Grad Zagreb i 32 ostala grada), a tako su podaci iskazani i u ovom ljetopisu.

Podaci su prikazani prema ekonomskoj klasifikaciji i gotovinskom načelu.

Definicije

Konsolidirani proračun Republike Hrvatske, u smislu Zakona o proračunu, jest konsolidirani proračun države i konsolidirani proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U smislu metodologije MMF-a odgovara mu opća država. **Opća država** predstavlja sveukupnost državnih jedinica koje djeluju u nekoj zemlji, odnosno predstavlja javnu vlast i njezine institucije osnovane političkim postupkom koje imaju zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast nad drugim institucionalnim jedinicama unutar nekog teritorija i jedan su od glavnih sektora gospodarstva. Zbog vrlo širokog obuhvata dobivanje potpunih i tekućih podataka o općoj državi može predstavljati problem. Države neke svoje operacije provode obično udruženo s ostalim sektorima (javnim poduzećima, javnim financijskim institucijama ili javnim neprofitnim agencijama), što dodatno otežava usporedbe među zemljama.

Konsolidacija

Kao i kod konsolidacije središnje države, pri sastavljanju statistike za sektore ili podsektore države, treba eliminirati transakcije među svim jedinicama državne vlasti kako bi se izdvojile samo transakcije između sektora države i ostalih sektora gospodarstva te se izbjeglo dvostruko bilježenje transakcija. Na taj način dobiva se stvarna veličina javnog sektora umanjena za sve međutransakcije unutar pojedinih razina državne vlasti.

Da bi se ustanovila prava veličina opće države i izbjegao dvostruki obuhvat transakcija, nužno je provesti tri razine konsolidacije:

- 1) konsolidaciju unutar pojedine državne vlasti, koja podrazumijeva uklanjanje unutardržavnih transakcija odnosno međusobnih transfera na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- 2) konsolidaciju središnje državne vlasti i izvanproračunskih korisnika te središnje državne vlasti i JLP(R)S, što podrazumijeva uklanjanje svih međusobnih transfera sredstava i plaćanja te
- 3) konsolidaciju između izvanproračunskih korisnika i JLP(R)S.

Svako plaćanje jednoj razini vlasti mora imati protustavku primanja na drugoj razini vlasti. Prema tome, manjak odnosno višak dobiven ovim načinom nužno mora biti jednak nekonsolidiranome manjku odnosno višku. Struktura prihoda i rashoda, pak, a i veličina središnje države u, npr. bruto domaćem proizvodu, bit će znatno drugačija od nekonsolidirane.

CONSOLIDATED GENERAL GOVERNMENT

Coverage and comparability

The available public finance statistics of the Republic of Croatia comprises the State Budget and the extrabudgetary users as noted for the consolidated central government, as well as the units of the local and regional self-government (JLP(R)S). Since 2001 the statistical reports for the IMF include only the 53 largest units, participating with 70-80% in the total transactions (20 counties, the City of Zagreb and 32 other towns). In this way the data are also presented in this Yearbook.

The data are presented by economic classification and cash principle.

Definitions

The Consolidated Budget of the Republic of Croatia, in terms of the Budget Act, includes the Consolidated State Budget and the consolidated budgets of local and regional self-government units. In terms of the IMF methodology its counterpart is the general government. The general government represents total government units in the country, i.e. it represents public authority and its institutions established in a political process, which have legal, judicial and executive control over other institutional units within a certain territory and are one of the main business sectors. Due to a very wide coverage, provision of complete and accurate data on the general government may be difficult. Some of the government's activities are usually carried out in co-operation with other sectors (public enterprises, public financial institutions or public non-profit agencies), which makes comparison among countries even more difficult.

Consolidation

As it is the case with the consolidation of central government, in establishing statistics of central government sectors and sub-sectors it is necessary to eliminate transactions between the central government sector and other business sectors and avoid duplicating of transactions. In this way it is possible to establish the right size of the public sector minus all the transactions between particular levels of the government authority.

In order to establish the right size of the general government and avoid duplicating of transactions, it is necessary to carry out three consolidation levels:

- 1) consolidation within respective government authority, which implies the elimination of intragovernment transactions, i.e. mutual transfers on the level of JLP(R)S
- 2) consolidation of the central government authority and extrabudgetary users, as well as of the central government authority and JLP(R)S, which implies the elimination of all mutual means and payment transfers, and
- 3) consolidation between extrabudgetary users and JLP(R)S.

Any payment made to one authority level must be covered by an adequate receipt on another level. Therefore, a deficit or surplus, respectively, made in such a way must be equal to a non-consolidated deficit or surplus, respectively. Also, a composition of revenue and expenditure, as well as the central government size in, for example, gross domestic product will be considerably different from a non-consolidated one.

13-1. OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA
 OUTTURN OF BUDGETARY CENTRAL GOVERNMENT

u tis. kuna
 '000 kuna

	Ostvarenje Outturn			
	2003.	2004.	2005.	
Prihodi	74 677 474	80 463 518	85 653 010	Revenue
Porezi	45 281 076	47 149 862	50 687 564	Taxes
Porezi na prihod, dobit i kapitalnu dobit	6 189 047	6 259 713	7 057 112	Taxes on income, profits, and capital gains
Od toga				o/w
Porez na dohodak	3 114 581	3 128 273	3 106 476	Payable by individuals
Porez na dobit	3 074 466	3 131 440	3 950 636	Payable by corporations and other enterprises
Porezi na imovinu	289 926	355 823	375 501	Taxes on property
Porezi na dobra i usluge	36 651 148	38 602 221	41 323 002	Taxes on goods and services
Od toga				o/w
Opći porezi na dobra i usluge	28 260 009	30 013 661	32 399 952	General taxes on goods and services
Od toga				o/w
Porez na dodanu vrijednost	28 129 300	29 864 905	32 243 372	Value-added taxes
Trošarine	7 850 993	7 941 554	8 177 659	Excises
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1 810 866	1 590 727	1 562 930	Taxes on international trade and transactions
Ostali porezi	340 089	341 378	369 019	Other taxes
Socijalni doprinosi	27 416 931	29 477 597	31 301 340	Social contributions
Pomoći	10 407	10 122	27 505	Grants
Ostali prihodi	1 969 060	3 828 937	3 636 601	Other revenue
Rashodi	77 075 487	83 131 114	87 857 465	Expense
Naknade zaposlenima	21 225 816	22 268 287	23 182 590	Compensation of employees
Korištenje dobara i usluga	4 170 611	4 358 720	4 951 917	Use of goods and services
Kamate	3 587 329	3 972 466	4 387 588	Interest
Subvencije	4 292 712	4 968 068	5 248 744	Subsidies
Pomoći	3 746 958	3 420 327	3 796 847	Grants
Socijalne naknade	36 204 270	39 730 887	41 358 455	Social benefits
Ostali rashodi	3 847 791	4 412 359	4 931 907	Other expense
Neto/bruto operativni saldo	-2 398 013	-2 667 596	-2 204 455	Net / gross operating balance
Promjena neto vrijednosti: transakcije	-2 398 013	-2 667 596	-2 204 455	Change in net worth: transactions
Neto transakcije u nefinancijskoj imovini	1 812 404	1 419 467	1 553 668	Net acquisition of nonfinancial assets
Dugotrajna imovina	1 795 345	1 384 609	1 516 968	Fixed assets
Zalihe	-	-	-	Inventories
Pohranjene vrijednosti	5 303	7 518	7 220	Valuables
Ne proizvedena imovina	11 755	27 340	29 480	Nonproduced assets
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-4 210 417	-4 087 063	-3 758 123	Net lending / borrowing
Neto transakcije u financijskoj imovini i obvezama (financiranje)	4 210 417	4 087 063	3 758 123	Net transactions in financial assets and liabilities (financing)
Neto transakcije u financijskoj imovini	-1 320 128	221 977	1 752 825	Net acquisition of financial assets
Tuzemna	-1 330 054	212 191	1 757 681	Domestic
Inozemna	9 926	9 786	-4 857	Foreign
Monetarno zlato i SPV	-	-	-	Monetary gold and SDRs
Neto transakcije u obvezama	2 890 289	4 309 040	5 510 948	Net incurrence of liabilities
Tuzemne	-159 690	4 038 705	10 591 560	Domestic
Inozemne	3 049 979	270 335	-5 080 612	Foreign

Izvor: Ministarstvo financija
 Source: Ministry of Finance

13-2. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI
 BUDGETARY CENTRAL GOVERNMENT EXPENDITURE BY FUNCTION

u tis. kuna
 '000 kuna

	Ostvarenje Outils			
	2003.	2004.	2005.	
Ukupni rashodi	79 130 477	84 794 982	89 686 283	Total outlays
Opće javne usluge	8 202 368	8 958 023	10 221 538	General public services
Od toga				o/w
Transakcije vezane za javni dug	3 643 608	4 074 257	4 490 223	Public debt transactions
Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	1 103 867	1 193 475	1 465 943	Transfers of a general character between different levels of government
Obrana	4 087 774	3 700 636	3 593 299	Defense
Javni red i sigurnost	5 176 020	5 488 422	5 828 251	Public order and safety
Ekonomski poslovi	6 631 930	7 866 261	8 392 347	Economic affairs
Zaštita okoliša	310 794	234 335	205 605	Environmental protection
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1 829 917	2 528 731	2 848 426	Housing and community amenities
Zdravstvo	11 609 419	12 719 750	12 912 308	Health
Rekreacija, kultura i religija	1 085 002	1 242 363	1 322 382	Recreation, culture, and religion
Obrazovanje	6 806 803	7 244 730	7 642 395	Education
Socijalna zaštita	33 390 450	34 811 731	36 719 732	Social protection

Izvor: Ministarstvo financija
 Source: Ministry of Finance

13-3. KONSOLIDIRANA SREDIŠNJA DRŽAVA
 CONSOLIDATED CENTRAL GOVERNMENT

u tis. kuna
 '000 kuna

	Ostvarenje Outils			
	2003.	2004.	2005.	
Prihodi	80 786 555	87 019 284	92 642 473	Revenue
Državni proračun	74 677 474	80 463 518	85 653 010	Budgetary central government
Izvanproračunski korisnici	6 109 081	6 555 766	6 989 463	Extrabudgetary users
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	103 501	129 892	38 010	Croatian Institute for Pension Insurance
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	822 183	663 139	863 868	Croatian Health Insurance Institute
Hrvatski zavod za zapošljavanje	17 573	15 507	18 855	Croatian Employment Service
Hrvatske vode	1 150 333	1 224 431	1 227 794	Croatian Waters
Fond za razvoj i zapošljavanje	-	-	-	Development and Employment Fund
Fond za regionalni razvoj	-	-	-	Regional Development Fund
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	-	170 748	214 737	Environment Protection Fund
Hrvatske autoceste d. o. o.	1 927 787	2 295 423	2 547 003	Croatian Motorways Ltd.
Hrvatske ceste d. o. o.	1 379 782	1 417 787	1 474 714	Croatian Roads Ltd.
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	581 931	575 893	367 438	State Agency for Deposit Insurance and Bank Rehabilitation
Hrvatski fond za privatizaciju	125 991	62 946	237 044	Croatian Privatization Fund

13-3. KONSOLIDIRANA SREDIŠNJA DRŽAVA
 CONSOLIDATED CENTRAL GOVERNMENT

(nastavak)
 (continued)

u tis. kuna
 '000 kuna

	Ostvarenje Oittum			
	2003.	2004.	2005.	
Rashodi	80 715 286	86 941 437	92 332 140	Expense
Državni proračun	74 579 743	81 861 164	86 715 598	Budgetary central government
Izvanproračunski korisnici	6 135 543	5 080 273	5 616 542	Extrabudgetary users
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	1 844 077	587 420	382 162	Croatian Institute for Pension Insurance
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	888 105	831 295	914 345	Croatian Health Insurance Institute
Hrvatski zavod za zapošljavanje	140 387	141 333	145 931	Croatian Employment Service
Hrvatske vode	1 427 067	1 426 283	1 489 465	Croatian Waters
Fond za razvoj i zapošljavanje	-	-	-	Development and Employment Fund
Fond za regionalni razvoj	-	-	-	Regional Development Fund
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	-	32 443	172 045	Environment Protection Fund
Hrvatske autoceste d. o. o.	692 490	752 254	1 085 077	Croatian Motorways Ltd.
Hrvatske ceste d. o. o.	840 372	934 630	1 062 405	Croatian Roads Ltd.
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	251 360	314 474	182 993	State Agency for Deposit Insurance and Bank Rehabilitation
Hrvatski fond za privatizaciju	51 685	60 141	182 119	Croatian Privatization Fund
Neto/bruto operativni saldo	71 268	77 847	310 333	Net/gross operating balance
Promjena neto vrijednosti: transakcije	71 268	77 847	310 333	Change in net worth: transactions
Neto transakcije u nefinancijskoj imovini	7 996 013	8 373 463	6 699 416	Net acquisition of nonfinancial assets
Nabava	8 271 515	8 648 383	7 024 180	Acquisitions
Državni proračun	2 054 989	1 663 868	1 828 818	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	6 216 526	6 984 515	5 195 362	Extrabudgetary Users
Prodaja	275 502	274 920	324 763	Disposals
Državni proračun	242 586	244 401	275 149	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	32 916	30 519	49 614	Extrabudgetary Users
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-7 924 745	-8 295 616	-6 389 083	Net lending/borrowing
Transakcije u financijskoj imovini i obvezama (financiranje)	7 924 745	8 295 616	6 389 083	Transactions in financial assets and liabilities (financing)
Neto financijska imovina	-963 227	28 384	1 609 760	Net acquisition of financial assets
Tuzemna	-973 153	18 599	1 614 616	Domestic
Državni proračun	-1 382 210	138 578	1 747 681	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	409 057	-119 979	-133 065	Extrabudgetary Users
Inozemna	9 926	9 785	-4 857	Foreign
Državni proračun	9 926	9 785	-4 857	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	-	-	-	Extrabudgetary Users
Monetarno zlato i SPV	-	-	-	Monetary gold and SDRs
Neto obveze	6 961 518	8 324 000	7 998 843	Net incurrence of liabilities
Tuzemne	948 884	4 107 680	12 041 678	Domestic
Državni proračun	-159 690	4 038 705	10 591 560	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	1 108 574	68 975	1 450 118	Extrabudgetary Users
Inozemne	6 012 634	4 216 320	-4 042 835	Foreign
Državni proračun	3 049 979	270 335	-5 080 612	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	2 962 655	3 945 985	1 037 777	Extrabudgetary Users

Izvor: Ministarstvo financija
 Source: Ministry of Finance

13-4. KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA
CONSOLIDATED GENERAL GOVERNMENT

u tis. kuna
'000 kuna

	Ostvarenje Ostturn			
	2003.	2004.	2005.	
Prihodi	89 314 501	96 426 967	103 100 941	Revenue
Državni proračun	74 677 474	80 463 518	85 653 010	Budgetary central government
Izvanproračunski korisnici	6 109 081	6 555 766	6 989 463	Extrabudgetary users
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	103 501	129 892	38 010	Croatian Institute for Pension Insurance
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	822 183	663 139	863 868	Croatian Health Insurance Institute
Hrvatski zavod za zapošljavanje	17 573	15 507	18 855	Croatian Employment Service
Hrvatske vode	1 150 333	1 224 431	1 227 794	Croatian Waters
Fond za razvoj i zapošljavanje	-	-	-	Development and Employment Fund
Fond za regionalni razvoj	-	-	-	Regional Development Fund
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	-	170 748	214 737	Environment Protection Fund
Hrvatske autoceste d. o. o.	1 927 787	2 295 423	2 547 003	Croatian Motorways Ltd.
Hrvatske ceste d. o. o.	1 379 782	1 417 787	1 474 714	Croatian Roads Ltd.
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	581 931	575 893	367 438	State Agency for Deposit Insurance and Bank Rehabilitation
Hrvatski fond za privatizaciju	125 991	62 946	237 044	Croatian Privatization Fund
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	8 527 946	9 407 683	10 458 468	Budgetary Local Government ¹⁾
Rashodi	87 295 863	94 286 501	100 510 748	Expense
Državni proračun	73 257 177	80 607 176	85 239 872	Budgetary central government
Izvanproračunski korisnici	6 135 543	5 080 273	5 556 950	Extrabudgetary users
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	1 844 077	587 420	382 162	Croatian Institute for Pension Insurance
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	888 105	831 295	914 345	Croatian Health Insurance Institute
Hrvatski zavod za zapošljavanje	140 387	141 333	145 931	Croatian Employment Service
Hrvatske vode	1 427 067	1 426 283	1 489 465	Croatian Waters
Fond za razvoj i zapošljavanje	-	-	-	Development and Employment Fund
Fond za regionalni razvoj	-	-	-	Regional Development Fund
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost	-	32 443	112 453	Environment Protection Fund
Hrvatske autoceste d. o. o.	692 490	752 254	1 085 077	Croatian Motorways Ltd.
Hrvatske ceste d. o. o.	840 372	934 630	1 062 405	Croatian Roads Ltd.
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	251 360	314 474	182 993	State Agency for Deposit Insurance and Bank Rehabilitation
Hrvatski fond za privatizaciju	51 685	60 141	182 119	Croatian Privatization Fund
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	7 903 143	8 599 052	9 713 927	Budgetary Local Government ¹⁾
Neto/bruto operativni saldo	2 018 638	2 140 466	2 590 193	Net/gross operating balance
Promjena neto vrijednosti: transakcije	2 018 638	2 140 466	2 590 193	Change in net worth: transactions
Neto transakcije u nefinancijskoj imovini	9 664 414	10 494 818	9 059 706	Net acquisition of nonfinancial assets
Nabava	10 398 246	11 359 790	9 924 477	Acquisitions
Državni proračun	2 054 989	1 663 868	1 828 818	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	6 216 526	6 984 515	5 195 362	Extrabudgetary Users
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	2 126 731	2 711 407	2 900 297	Budgetary Local Government ¹⁾
Prodaja	733 832	864 972	864 771	Disposals
Državni proračun	242 586	244 401	275 149	Budgetary Central Government
Izvanproračunski korisnici	32 916	30 519	49 614	Extrabudgetary Users
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	458 330	590 052	540 007	Budgetary Local Government ¹⁾

1) Podaci za 53 najveće jedinice koje predstavljaju 70 do 80% ukupnih transakcija (20 županija, Grad Zagreb i 32 ostala grada)

1) Data for 53 largest units, presenting 70 – 80% of total transactions (20 counties, the City of Zagreb and 32 towns).

13-4. KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA
 CONSOLIDATED GENERAL GOVERNMENT

(nastavak)
 (continued)

u tis. kuna
 '000 kuna

	Ostvarenje Outturn			
	2003.	2004.	2005.	
Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-7 645 776	-8 354 352	-6 469 514	<i>Net lending/borrowing</i>
Transakcije u financijskoj imovini i obvezama (financiranje)	7 645 776	8 354 352	6 469 514	<i>Transactions in financial assets and liabilities (financing)</i>
Neto financijska imovina	-767 908	104 242	1 305 876	<i>Net acquisition of financial assets</i>
Tuzemna	-771 136	96 150	1 310 733	<i>Domestic</i>
Državni proračun	-1 384 115	138 090	1 747 681	<i>Budgetary Central Government</i>
Izvanproračunski korisnici	409 057	-119 979	-133 065	<i>Extrabudgetary Users</i>
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	203 922	78 039	-303 883	<i>Budgetary Local Government¹⁾</i>
Inozemna	3 228	8 092	-4 857	<i>Foreign</i>
Državni proračun	9 926	9 786	-4 857	<i>Budgetary Central Government</i>
Izvanproračunski korisnici	-	-	-	<i>Extrabudgetary Users</i>
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	-6 698	-1 694	-	<i>Budgetary Local Government¹⁾</i>
Monetarno zlato i SPV	-	-	-	<i>Monetary gold and SDRs</i>
Neto obveze	6 877 868	8 458 594	7 775 390	<i>Net incurrence of liabilities</i>
Tuzemne	954 395	4 339 219	11 911 231	<i>Domestic</i>
Državni proračun	-159 690	4 038 705	10 591 560	<i>Budgetary Central Government</i>
Izvanproračunski korisnici	1 108 574	68 975	1 450 118	<i>Extrabudgetary Users</i>
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	5 511	231 539	-130 447	<i>Budgetary Local Government¹⁾</i>
Inozemne	5 923 473	4 119 375	-4 135 841	<i>Foreign</i>
Državni proračun	3 049 979	270 335	-5 080 612	<i>Budgetary Central Government</i>
Izvanproračunski korisnici	2 962 655	3 945 985	1 037 777	<i>Extrabudgetary Users</i>
Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ¹⁾	-89 161	-96 945	-93 006	<i>Budgetary Local Government¹⁾</i>

Izvor: Ministarstvo financija
 Source: Ministry of Finance